

folk/ed. Derg, 2022; 28(4)-112. Sayı/Issue -Güz/Autumn
DOI: 10.22559/folklor.2254

Araştırma makalesi/Research article

Hekim Edebiyatçılar ve Hekim Adaylarının Edebiyata İlişkin Metaforik Algıları

Metaphorical Perceptions of Doctors Literary and
Doctors Candidates Regarding Literature

Şeyda Yeşilyurt*

Öz

Bu çalışmada, Tanzimat'tan günümüze asıl mesleği hekimlik olan edebiyatçılarımız kimlerdir, birer hekim adayı olan tıp fakültesi öğrencileri edebiyat kavramını neyle ve nasıl ilişkilendirmektedir, onlar için yazar ve şair kimdir sorularının cevapları aranmıştır. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği çalışmada doküman incelemesi ve fenomenoloji yöntemlerinden yararlanılmış, veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Çalışma grubu farklı üniversitelerin tıp fakültelerinde öğrenim görmekte olan 50 hekim adaydır. Çalışmada doküman analizi sonucunda 76 edip hekim hakkında bilgi verilmiş, edebiyatla ilgili 26 farklı metafor tespit edilmiştir. “Panzehir, doğum sancısı, ruhsal hastalık” ifadeleri hekim bakışı açısından yansıtabilecek metaforlardır. Tıp öğrencilerinin ‘yazar’ görüşleri arasında asıl mesleği hekimlik olan 2 yazarla birlikte (Anton Çahov, Engin Geçtan) 32 farklı

Geliş tarihi (Received): 15-06-2022– Kabul tarihi (Accepted): 15-10-2022

* Dr. Öğr. Gör. / Dr. Lecturer. Gazi Üniversitesi TÖMER/ Gazi University TOMER. seydayesilyurt82@gmail.com. ORCID 0000-0001-7721-5323

yazar yer almaktadır. Bu yazarlardan 12’si Türk, 20’si yabancı yazarlardır. Yabancı yazarlardan Dostoyevski, Türk yazarlardan Yaşar Kemal daha fazla katılımcı tarafından anılmıştır. Hekim adaylarının “şair” görüşlerini ifade ettikleri bölümde 28 farklı şair adı geçmektedir. Bu şairlerden 23’ü Türk, 5’i yabancıdır. Şairler içerisinde Necip Fazıl, Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Atilla İlhan aynı oranda anılmıştır.

Anahtar sözcükler: *metafor, edebiyat, şair hekimler, yazar hekimler, tıp fakültesi öğrencileri*

Abstract

In this study, answers to the questions of “Who are our literati, whose main professions are medicine, from the Tanzimat era to the present?”, “With what and how do medical school students associate the concept of literature?” and “Who are the writers and poets among them?” were sought. In the qualitative study, document analysis and phenomenology methods were used and the data were analyzed using content analysis. The study group consisted of 50 medical doctor candidates studying in medical schools from different universities. As a result of the document analysis, information 76 doctor-litterateurs was given and 26 metaphors associated with literature were identified. Expressions like “antidote, labor pain, and mental illness” were expressions possibly reflecting the physician’s point of view.. Among the medical students’ opinions regarding the author’s, where two were actual physicians (Anton Çehvo, Engin Geçtan), a total of 32 different authors were cited. Twelve of these authors were Turkish and 20 were foreign.. Dostoyevsky, as a foreign author and Yaşar Kemal, as a Turkish author, were cited the most by the participants. In the section where the doctor candidates indicated their “poet” views, 28 different poets were mentioned. Twenty-three of these poets were Turkish and 5 were foreign. Among the poets, Necip Fazıl, Nazım Hikmet, Cemal Süreya, and Atilla İlhan were mentioned equally.

Keywords: *metaphor, literature, poet physicians, writer physicians, medical school students*

Extended summary

Introduction

The human being, consisting of soul and body, has been a difficult being to understand and explain. The effort of human beings to try to understand themselves and each other has been one of their main occupations on earth, and professions and branches of art were born on this preoccupation. Sometimes the poets who direct the soul of the person, sometimes the doctors who try to give strength to the body, have been the main pillars in the adventure of holding on to life. The subject of the study is the perspective of doctors and doctor candidates who try to analyze the human body and soul relationship with their pen and turn to literature with this motive.

In this study, the commons of the fields of “medicine and literature”, in which the human being, composed of body and soul, is at the center, will be discussed. The place of doctors in

our world of literature will be examined with reference to writers whose main profession is medicine, and the metaphorical view of literature by medical school students, who are doctor candidates, will be discussed. For this purpose, in this study,

Who are our literati, whose main profession is medicine, from the Tanzimat to the present?

How and with what do medical faculty students, who are doctor candidates, associate the concept of literature?

Who is the best writer according to medical school students who are doctor candidates?

Who is the best poet for medical school students who are doctor candidates? Answers to their questions were sought.

Methodology

This study was carried out by using document analysis and phenomenology methods depending on qualitative research. The study group consists of 50 doctor candidates studying in medical faculties of different universities. For document analysis, Ahmet Yesevi University Turkish Literature Dictionary of Names, Veli Behçet Kurdoğlu's Poet Doctors (1967), www.biografya.com.

In order to determine the metaphorical perceptions of literature, it is like "Literature.... Because..." I think he is the best writer ... / I think he is the best poet..." Forms containing open-ended questions and demographic information were directed to the students.

In the second part of the study, the metaphorical perceptions of prospective doctors to literature, the reliability of the study was increased by quoting both participant views (H1, H2, H3...H50), common metaphors were classified, and interpreted in tables with percentages and frequencies.

Result and discussion

In the study, information was given about 76 doctors as a result of document analysis. It has been seen that there is definitely a famous literary figure in the family among the detected ones, and therefore the doctors are also interested in literature, or one of the children of the doctors who are interested in literature is a famous poet. "The father of doctor Mehmed Fuad Pasha is the famous poet Keçecizade Mehmet İzzet. Abdulhak Hamid is the son of Doctor Hayrullah Efendi. The son of Doctor Mehmed Fahri Pasha is the famous poet Halid Fahri Ozansoy". While the poetic aspect of doctors born before 1900 and their interest in divan poetry and Sufi literature were at the forefront, it was determined that literary genres such as "novel, story, theater" were transferred from the West to the Ottoman Empire and those born after 1900 also produced works in these genres.

In the study, 26 different metaphors related to literature were identified. The expressions "antidote, labor pain, mental illness" are expressions that can reflect the point of view of the doctor. Among the authors that medical students wrote for their "author" opinions, there

are 32 different authors, together with two authors (Anton Çahov, Engin Geçtan), whose main profession is medicine. 12 of these authors are Turkish and 20 are foreign authors. Dostoyevsky from foreign authors and Yaşar Kemal from Turkish authors were written by more participants. In the section where the doctor candidates express their “poet” views, 28 different poets are mentioned. 23 of these poets are Turkish and 5 of them are foreigners. Among the poets, Necip Fazıl, Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Atilla İlhan were written at the same rate. According to this result, it is possible to say that the choice of mother tongue is dominant in poetry, which is the expression of emotions.

Giriş

Ruh ve bedenden müteşekkil insan, anlaşılması ve anlatılması zor bir varlık olagelmıştır. İnsanoğlunun kendini ve bir diğerini anlamaya çalışma çabası yeryüzündeki temel meşgalelerinden olmuş, meslekler ve sanat dalları bu meşgale üzerine doğmuştur. Kimi zaman insanın ruhuna yön veren şairler, kimi zaman bedenine kuvvet verme gayreti taşıyan hekimler, hayata tutunma serüveninde temel dayanak olmuştur. Çalışmanın konusunu da insanın beden ve ruh ilişkisini kalemiyle çözümlenmeye çalışan ve bu saikle edebiyata yönelen hekimler ve hekim adaylarının edebiyata bakışı oluşturmaktadır.

Tıbbın atası olarak anılan Hippocrates başta olmak üzere büyük hekimler, hekimliği sanat olarak sayagelmıştır (Uğurlu, 1991: 650). Câhız da tıbbı edebiyatın bir parçası olarak saymaktadır.

Edip ve tabip iki ayrı kapta sâfi bir bal üretmek için bir çiçeğin etrafından uçan ve onun nektarını soğuran iki arıya benzer. Sanatını mantık ve duyguları üzerine bina edip sonra aklıyla onlara hükmeden tabip gibi, edip de toplumun felaketlerini, hastalıklarını araştırır ve onu tespit ettiğinde ise tedavisine başlar. Benzer bir biçimde hastalığın sebeplerini araştırır, bulguları topladığında ve dikkatli bir biçimde tetkik ettiğinde hastalığı teşhis eder ve hangi tedavinin gerekli olduğuna karar verir. (el-Ânî, 2017: 270)

Tıpta ve şiirde estetik öge önemli bir rol oynar. Psikiyatri uzmanı ve tıp tarihçisi Prof. Dr. Fuat Aziz Göksel, “Tıpta teknik kaygının hatta bilimsel kaygının ötesinde her zamana ait bir estetik kaygı da vardır, tıbbın her etkinliğinde hekimin kendini aşma, güzele varma ve kendini kendine kanıtlama çabası fark edilir. İşte sanata özgü ve güzeli yaratma çabası tıbbı şiire yaklaştırır ve onun sadece bir zanaat değil, bir güzel sanat dalı olduğunu gösterir (Uğurlu, 1991: 653).” ifadesini kullanmaktadır. Aslında tıbbın temel noktalarından biri de ‘anamnez’ denilen hasta öyküsüdür. Hastanın öyküsüyle teşhise yön veren hekimler, ister istemez edebî bir yönelişin içine girmektedir. Başka başka insanların öykülerine bu dokunuşlar, hekimleri edebiyata, öyküye yönlendirmektedir.

Geçmişten günümüze asıl mesleği hekimlik olmakla birlikte edebiyata yönelmiş birçok kişi bulunmaktadır. Ünlü hekim, bilgin, filozof ve şair İbni Sina (Avicenna, M.S. 980-1037) hekimliği şiir olarak anlattığı 1326 beyitlik *El-Kanun Fi’l-Tıbb* (Cantica Avicenna) adlı kitabında, “Şairler söz sultanıdır; hekimler saltanatlarını vücut üzerinde kurarlar. Şairlerin dil güzelliği ruha zevk verir; hekimlerin özverileri hastaları iyileştirir. Tıp, sağlığı

korumak ve vücutta ortaya çıkan hastalığı gerektiğinde iyileştirme sanatıdır (Uğurlu, 1991: 654).” demektedir. Paris’te cildiye ihtisası yapmış, Osmanlı askerî doktoru olan Cenap Şehabettin’e atfedilen “Tıbbiyeden her şey çıkar; arada bir de doktor çıkar (Karaca, 2020).” sözü, hekimlerin farklı alanlara olan merakını ifade etmektedir. “Hekimlerin tababetten başka şeylerle de uğraşmaları mesleklerinin ihtişamından ileri gelmektedir. Mesleklerini icra ederken tecrübeye dayalı araştırmaları, müşahade kabiliyetleri onlara bazı üstünlükler verir (Kurdoğlu, 1967: 9)”. Bu konuda Türk edebiyatında ve dünya edebiyatında önemli örnekler mevcuttur. Ahmedî’nin tıpla ilgili 10100 beyitlik *Tervihü’l Ervah* isimli bir mesnevisi bulunmaktadır (Şehsuvaroğlu, 1954). 15. yüzyılda Ahmedî’nin öğrencisi olan divan şairi ve hekim Şeyhî de bir divan kaleme almış ancak tababetle ilgili terimlere Ahmedî kadar yer vermemiştir. Asıl mesleği hekimlik olan Rus yazar Anton Çehov “Tıp, nikâhlı karım benim, edebiyat ise metresim. Birine kızarsam, geceyi öbürüyle geçiriyorum. Bu davranışımı belki biraz uygunsuz, edepsiz bulabilirsiniz, ama en azından sıkıcı değil. Hem zaten, benim bu ikiyüzlülüğümden ikisinin de bir şey kaybettiği yok (Çehov, 2005: 1).” diyerek edebiyatla meşguliyetini bir metaforla ifade etmiştir. Bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması olarak ‘metafor’lar dikkat çekmektedir (Arslan ve Bayrakçı, 2006: 171). Bu nedenle Çehov’un edebiyat için kullandığı metafor, onun iç dünyasına ayna tutacak bir nitelik taşımaktadır. Anlamak istediğimiz olguyu, başka bir anlama alanına ait olan kavramlar ağına bağlayarak yeniden kavramlaştırmayı, değişik yönlerden görmeyi sağlayan (Taylor, 1984: 103) metaforlar, insanın dünyayı algılama biçiminin, nesnelere, hareketlere ve olaylar hakkında düşündüklerinin görüntüleridir (Yunusoğlu, 2003: 1). Bu sebeple malzemesi insan olan iki alanın tıp ve edebiyatın, hekimlerin gözüyle nasıl ifade edildikleri bu çalışma için önem taşımaktadır.

Alana bakıldığında hekim ve edebiyat konulu sınırlı sayıda çalışma bulunsa da bu çalışmanın diğer boyutunu oluşturan metafor kavramıyla ilgili yapılmış birçok çalışma mevcuttur:

Cerit (2008), öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin öğretmen kavramına ilişkin metaforik algılarını anket yoluyla tespit etmiştir. Saban’ın çalışmasında (2004), giriş düzeyinde aday sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik kavramına ilişkin algıları metaforlar yoluyla analiz edilmiştir. Saban vd. (2006) de öğretmen kavramına ilişkin aday öğretmenlerin metaforik algılarını konu alan bir çalışma yapmıştır. Çelikten (2006) ise literatür araştırması yapmış ve çalışmasında öğretmen kavramının arkadaş, otoriter, ebeveyn, bahçıvan, inci istiridyesi ve doktor metaforları etrafında ele alındığını ileri sürmüştür.

Pilav ve Üstten (2013), lise öğrencilerinin edebiyatla ilgili algılarını metaforlar yoluyla belirledikleri çalışmalarında, öğrencilerin geliştirdikleri metaforları sınıf düzeyinde ayrı ayrı tespit etmiş, ardından bu metaforları benzetme yönlerinden hareketle altı başlık altında sınıflandırmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin metafor geliştirirken karşılaştırma yaptıkları ve yaratıcı düşünebildikleri anlaşılmıştır. Altı farklı başlık altında toplanan metaforlar incelendiğinde öğrencilerin edebiyatın insanla ve günlük hayatla olan ilişkisinin farkında oldukları sonucuna varmışlardır.

Ayrancı ve Mete'nin (2016) dil ve edebiyata ilişkin algıların metaforlar yoluyla ele alındığı çalışmalarında, temel (5, 6, 7 ve 8. sınıf); orta (9, 10, 11 ve 12. sınıf) ve üst (lisans 1, 2, 3 ve 4. sınıf) gruptaki öğrenciler tarafından oluşturulan metaforlar ortak özellikleri bakımından incelenmiş; 1. ve 2. sorular için temel ihtiyaç, aidiyet duygusu, millet olma koşulu, sorun ve ders konusu; 3. soru için ihtiyaç, eğlence ve eziyet; 4. ve 5. sorular için ise okuma alışkanlığı, duygusal gelişim, eğitim materyali ve zaman kaybı temaları altında toplanmıştır.

Kahya'nın (2018), aday Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin 'edebiyat öğretmeni' kavramına ilişkin algılarını metafor yoluyla çözümlendiği çalışmasında 'öğretmen' veya '... öğretmeni' hakkında yapılan çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Arslan'ın (2019) "Hekim Yazarlar: Hayal ve Hakikat'te Histerik Şiir ve Şifalı Roman" adlı çalışması bu konuyla ilintili görünmektedir. Arslan bu çalışmasında, Osmanlı İmparatorluğu'nda roman türü yaygınlaşmaya başladığında, Ahmet Midhat Efendi gibi pek çok yazarın bu türün toplum için elzem olduğunu vurguladığını ifade etmektedir. Bu yazarların ayrıca tıp gibi "edebî olmayan" söylemlerden faydalanarak edebiyat için yeni bir değerler sistemi oluşturduğunu belirten Arslan, tıbbi ve/veya fenni edebiyatın ulaşması gereken ideal olarak tasvir ettiklerini vurgulamaktadır.

Bu çalışmanın temel kaynaklarından biri, kendi de bir tabip olan Veli Behçet Kurdoğlu'nun 1967'de kaleme aldığı *Şair Tabipler* adlı kitabıdır. Kurdoğlu 161 tabip-şairin biyografisini ele aldığı eserinde, "Biz bu kitabımızda Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşundan zamanımıza kadar gelen şair-tabiplerin biyografilerini umumi hatlarıyla çizdik, eserlerinin nerelerde bulunduğunu bildirdik ve şiirlerinden örnekler verdik..." der (Kurdoğlu 1967: 19). Ancak eserde yer alan hekimlerin çoğunun basılı eseri bulunamamış, burada sadece basılı eseri bulunan hekimler zikredilmiştir.

Bu çalışmada, beden ve ruhtan müteşekkil insanın merkezde olduğu 'tıp ve edebiyat' alanlarının müşterekleri ele alınacaktır. Edebiyat dünyamızda hekimlerin yeri, esas mesleği hekimlik olan edebiyatçılardan hareketle irdelenecek ve birer hekim adayı olan tıp fakültesi öğrencilerinin edebiyata metaforik açıdan bakışı ele alınacaktır. Bu amaçla çalışmada,

Tanzimat'tan günümüze asıl mesleği hekimlik olan edebiyatçılarımız kimlerdir?

Birer hekim adayı olan tıp fakültesi öğrencileri edebiyat kavramını neyle ve nasıl ilişkilendirmektedir?

Birer hekim adayı olan tıp fakültesi öğrencilerine göre en iyi yazar kimdir?

Birer hekim adayı olan tıp fakültesi öğrencilerine göre en iyi şair kimdir? sorularına cevaplar aranmıştır.

Yöntem

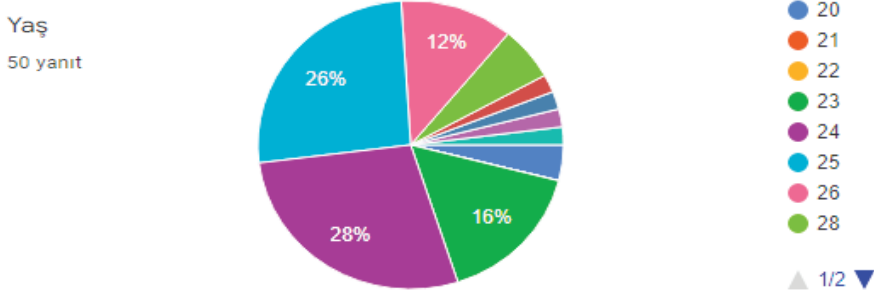
Araştırma deseni

Bu çalışma, nitel araştırmaya bağlı olarak doküman incelemesi ve fenomenoloji yöntemlerinden yararlanılarak yapılmıştır. Çalışmanın yürütülmesi için 08.04.2022 tarih ve E.333320 sayılı kararla Gazi Üniversitesi etik kurulundan onay alınmıştır. Şahısların görüşlerinin veri olarak toplanmasına imkân veren nitel araştırmanın amacı sosyal dünyanın aktörleri olarak insanların

algıladıkları dünyayı nasıl yorumladıklarını ortaya koymaktır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 42). Bu yöntem özellikle eğitim araştırmalarında öğrenci çalışmaları, raporları ve notları incelenirken kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2016: 69). Fenomenoloji ise insanların belirli bir fenomen veya kavramla ilgili anlayışlarını, duygularını, bakış açıları ve algılarını ifade etmelerini sağlayan ve bu fenomeni nasıl deneyimlediklerini tanımlamak için kullanılan nitel bir araştırma yöntemidir (Rose, Beeby & Parker, 1995: 1124). En kapsamlı anlamıyla fenomenoloji, tek bir kişiye ait olan yaşanmış deneyimlerin toplamına atıfta bulunur (Giorgi, 1997: 236).

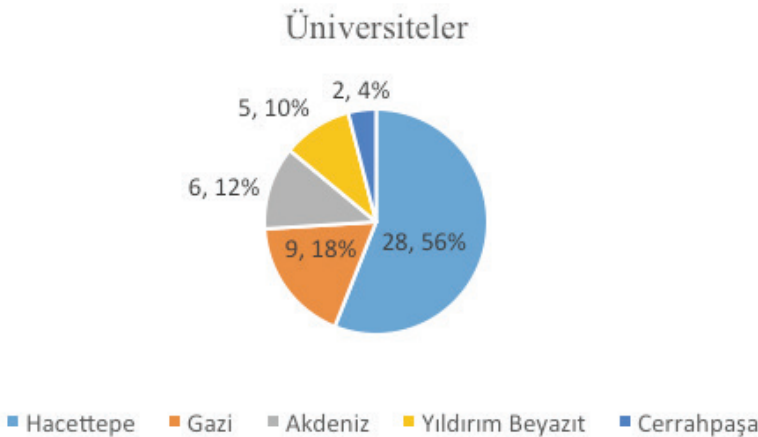
Çalışma grubu

Çalışma grubunu farklı üniversitelerin tıp fakültelerinde öğrenim görmekte olan hekim adayları oluşturmaktadır. 50 kişinin gönüllülük esasıyla katıldığı çalışma grubunun 30'u kadın 20'si erkek katılımcıdır. Gruba dair diğer özellikler şu şekildedir:

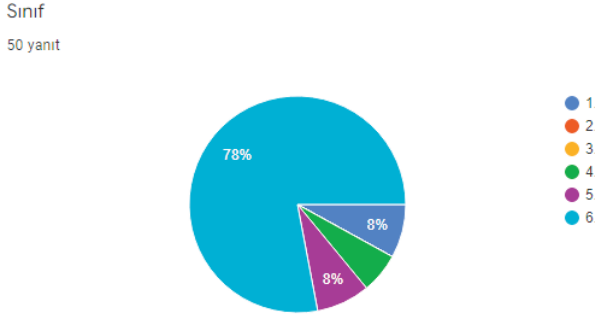
Şekil 1. Katılımcıların yaş aralığı

Grafiğe bakıldığında yaş ortalamalarında büyük dilimlerle ifade edilen kısımlarda, katılımcıların 14'ü 24 yaşında, 13'ü 25 yaşında, 8'i 23, 6'sı ise 26 yaşındadır. Diğer yaşlardan birer katılımcı mevcuttur.

Şekil 2. Katılımcıların okudukları üniversiteler

Çalışmaya katılan gönüllülerin %56'sı Hacettepe Tıp Fakültesi öğrencisidir. Grafikte geriye kalan dilimleri ise Gazi, Akdeniz, Yıldırım Beyazıt ve Cerrahpaşa Tıp Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır.

Şekil 3. Katılımcıların sınıf bilgileri

İntern (stajyer) hekim olarak adlandırılan 6. sınıf öğrencileri, çalışmanın çoğunluğunu (39 kişi/ %78) oluşturmaktadır. 5. sınıftan 4 kişi, 1. sınıftan 4 kişi, 4. sınıftan ise 3 kişi çalışmaya katılmıştır.

Verilerin toplanması

Doküman analizi için *Ahmet Yesevi Üniversitesi Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Veli Behçet Kurdoğlu'nun *Şair Tabipler* (1967) adlı eseri ve www.biyografya.com taranmıştır. Bu taramalar sonucunda eserleri neşredilmiş hekimler tespit edilmiş, bu edebiyatçılar hakkında ek bilgi edinmek ve farklı edebiyatçılar bulabilmek amacıyla da arama motorlarında "hekim (doktor) edebiyatçı/ hekim yazar/ hekim şair" araması yapılmış elde edilen bilgilere göre sınıflama yapılmış ve çalışmaya eklenmiştir. Çalışmada yer alan bilgilerin çoğu bu üç kaynaktan beslendiği için alıntılmalarda Türk Edebiyatı isimler Sözlüğü için 'TEİS' kısaltması, *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi için TBEA*, www.biyografya.com adresi için 'B' kısaltması kullanılmıştır. Veli Behçet Kurdoğlu'nun eserine aldığı bazı hekimlerin de müstakil bir edebî eseri tespit edilemediği için bu hekimler, çalışmaya alınmamıştır. Edebiyata ilişkin metaförik algılarının tespiti içinse "Edebiyat... gibidir. Çünkü...", "Bence en iyi yazar ... /Bence en iyi şair ..." açık uçlu soruların ve demografik bilgilerin yer aldığı formlar, 'Google formlar' aracılığıyla öğrencilere gönderilmiştir.

Verilerin analiz edilmesi

Bu çalışmada elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu yöntemle elde edilen bulguların belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde yorumlanarak okuyucuya sunulması amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2011: 227). Doküman analizinde elde edilen veri fazla olduğu için tespit edilen hekim edebiyatçılardan toplum tarafından

tanınır olanlar çalışmaya eklenmiştir. Bu tanınırlığın ölçütü olarak da çalışmaya katılan öğrencilerin yine gönüllü olanlarından verilen isimlerden bildikleri edebiyatçıları işaretlemeleri istenmiştir. Ortaya çıkan isimler için iki uzman görüşü de alınmış ve böylece çalışmaya eklenmiştir. Çalışmanın hekim adaylarının metaforik edebiyat algıları kısmında ise katılımcı görüşlerinden (H1, H2, H3...H50) alıntılar yapılarak çalışmanın güvenilirliği artırılmış, ortak metaforlar sınıflandırılmış, yüzde ve frekanslarla veriler tablollaştırılarak yorumlanmıştır.

Bulgular ve yorum

19. asır her alanda olduğu gibi tıp eğitiminde de Osmanlının yönünü Batı'ya çevirdiği bir dönemdir. Batılı bilgilerin eserleri çevrilmiş, modern tıbbiye adında okullar açılmış, Avrupa'ya tıp eğitimi için öğrenciler gönderilmiş ve Avrupa'dan hocalar getirtilmiştir (Kurdoğlu, 1967: 19). Tanzimat dönemini içine alan ve bugüne kadar devam eden bu süreçte yetişen hekimlerin içinden çıkan edipler, doğum tarihlerine göre şu şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Mehmed Fuad Paşa (1814-1868), babası meşhur şair Keçecizade Mehmet İzzet'tir. Hekimliği kısa sürüp siyasete girmiştir. Şairlik yönüyle tanınmıştır (Kurdoğlu, 1967: 254).
2. Hayrullah Efendi (1819-1886), mütefekkir, şair, tarihçi, akademisyen ve elçi olarak tanınmıştır. Oğlu meşhur şair Abdülhak Hamid'dir (Kurdoğlu, 1967: 260).
3. Mehmed Fahri Paşa (1860-1932), manzum harp tarihi ile meşhur olmuş hekim şairdir. Oğlu da meşhur şair Halid Fahri Ozansoy'dur. Paşa'nın farklı dillerden tercüme ettiği üç tane de tiyatro eseri bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 267).
4. Mehmet Cemil (1860-?), Arapça, Farsça, Rumca, Rusça ve Fransızca bilen şair, şiir yazmaya Fransız ediplerin şiirlerini okumaya tıbbiye talebesi olduğu dönemlerde başlamıştır (Kurdoğlu, 1967: 264).
5. Esad Paşa (1864-1936), aruz ve hece vezniyle yazdığı şiirleri olan hekim şairin “ İhtiyarımla olur muydum bu âlemde tabib/ Vâkîf olsam âlemin bunca devasız derdine” dizesi hekimliğe bakan şair yönünü göstermektedir. Göz muayenesi için kullanılan ve adıyla anılan (Stereoscope Esad, Oftalmaskop Esad) âletlerin mucididir (Kurdoğlu, 1967: 279).
6. Hüseyin zade Ali Turan (1864-1941), umumi bilgisi çok kuvveti olan bir şair, muharir hekimdir. Rusça, Yunanca, Latince, Fransızca, Almanca, Farsça ve Çağataycayı edebiyatı ile bilen bir âlimdir. Keman çalan, ressamlığı da olan Turan, dönemin aydınlarından (Kurdoğlu, 1967: 283).
7. Hüseyin Suad Yalçın (1868-1942), Servet-i Fünun şairidir. Devrinde mizahi manzumeleriyle ün salmıştır (Kurdoğlu, 1967: 288).
8. Abdullah Cevdet (1869-1932), döneminde vatan ve millet duygularına kayıtsız bir fikir adamı olarak tanınmıştır. Ediplik yönü sadece şairliği ile kalmamış Shakespeare'den, Schiller'den tercüme yapmıştır (Kurdoğlu, 1967: 296).

9. Rıza Tevfik Bölükbaşı (1869-1949), 22 adet şiiri bestelenmiş olan şair hekim, siyasi kimliği ile de devrinde meşhur olmuştur. “Ruhumda gizli bir emel mi arar/ gözlerime bakıp dalan gözlerin / Aklıma gelmedik bilmece sorar/ Beni hülyalara saran gözlerin” mısralarının yer aldığı ‘Gözlerin’ adlı şiiri günümüzde de birçok sanatçı tarafından seslendirilmektedir (Kurdoğlu, 1967: 306).
 10. Cenap Şahabeddin (1870-1934), tıp bilgisini ilerletsin diye gönderildiği Avrupa’dan mükemmel bir edip olarak dönmüştür. Daha idadi talebesi iken *Saadet ve Şafak* gibi gazete ve dergilerde yazıları çıkmıştır. Tıbbiyedeki arkadaşları tarafından ‘Tabib-i Edip’ olarak anılmıştır. Yusuf Ziya Ortaç *Portreler* (1960: 25)’inde “Cenap zekâsını ve kültürünü sizi aydınlatmak için değil, cehaletinizi, ahmaklığınızı göstermek için kullanırdı, kendinizden utanır ve ona düşman olurdunuz.” demektedir. Servet-i Fünun’un önde gelen şairi olan Cenap, manzum ve mensur birçok eser vermiştir. Şiirlerinin aksine nesir yazılarının çoğu sağlığında kitap olarak yayımlanmıştır. Bunlardan ilki, görevli olarak gittiği Cidde seyahati sırasında izlenimlerini kaleme aldığı 17 parça ‘mektup’tan oluşan *Hac Yolunda* adlı eseridir.
- Şiir: *Tâmât* (1887), *Cenap Şehabettin, Hayatı ve Eserleri* (1934), *Cenab Şahabetin’in Bütün Şiirleri* (1984), *Evrâk-ı Leyâl* (2001). Oyun: *Yalan* (1911), *Körebe* (1914), *Merdut Aile, Küçük Beyler, Derse Devam Edelim*. Gezi: *Hac Yolunda* (1896’da Servet-i Fünun’da tefrika; bas. 1909), *Suriye Mektupları* (1917), *Avrupa Mektupları* (1919). Diğer eserleri: *Evrak-ı Eyyam* (1915), *Nesr-i Harb ve Nesr-i Sulh* (1918), *Tiryaki Sözleri* (özdeyişler, 1918), *Kadı Burhaneddin* (monografi, 1922), *Shakespeare* (monografi, 1934), *Cenap Şahabettin ve Vecizeleri* (1959), İstanbul’da Bir Ramazan (1994), (Kurdoğlu, 1967: 321; B, 2022; TEİS, 2022).
11. Şükrü Osman Şenozan (1875-1954), şair hekim olup Osman Zekai Dede’den de mûsiki dersleri almıştır. Bestelediği, güftesi de kendine ait birçok eseri vardır (Kurdoğlu, 1967: 329).
 12. Sami Mortan (1877-1951), şiirleri ve hicivleriyle de tanınan bir hekimdir (Kurdoğlu, 1967: 334).
 13. Rıza Nur (1879-1942), siyasetçi, hekim ve şairdir. Opera ve opera komikleri yanında 600 şiiri bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 339).
 14. Ahmed Selami Karaboncuk (1882), güfte ve bestesi kendine ait olan şarkıları olduğu gibi oyun yazarlığı da yapmıştır. (Kurdoğlu, 1967: 349).
 15. Abdülhak Adnan Adıvar (1882-1955), yazar ve hekim ve siyasetçi. Edebiyatçı Halide Edip Adıvar’ın eşi. Eleştiri ve makaleleri: *Bilgi Cumhuriyet Haberleri* (1945), *Dur Düşün* (1950), *Hakikat Peşinde Emeklemeler* (1954), (B, 2022).
 16. Mazhar Osman Uzman (1884-1961), Türkiye’de modern psikiyatri ekolünün kurucusudur. ‘Sen Mazhar Osmanlıksın’ esprisinin öznesi olan ve ismi unutulmayan hekimlerdendir. Şairlik yönü ise ölümünden sonra kendisi gibi şair hekim olan eniştesi vasıtasıyla öğrenilmiştir. Mahlası Figani’dir (Kurdoğlu, 1967: 360).

17. Cemil Süleyman Alyanakoğlu (1886-1940), yazar hekim. Fecr-i Ati topluluğunun öne çıkan bir üyesi olarak daha çok II. Meşrutiyet döneminde yazmıştır. Topluluğun etkili olduğu 1909 ila 1912 yılları, Cemil Süleyman'ın da öykü ve roman yazımında en verimli olduğu dönemdir. Hikâye: *Timsal-i Aşk* (1909), *Ukde* (1912). Roman: İnhi-zam (Servet-i Fünun'da tefrika edildi, 1909-10), *Kadın Ruhü* (1910, *Tanın'de* tefrika edildi), *Siyah Gözler* (1911), (TEİS, 2022; B, 2022).
18. Abdülkadir Noyan (1886-1977), Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinin ilk dekanıdır. Şiir yazmaya 1950'de eşini kaybetmenin hüznüyle başlamıştır. Tabipliğinin şairlikten önde olduğunu belirtmek içinse “Şair değilim ben tabibim/ Bu yolda açılmış nasi-bim” mısralarını paylaşmıştır (Kurdoğlu, 1967: 377).
19. Şekib Akif (1886?-1931), Fecri Āti grubuna dâhil bir hekim şairdir (Kurdoğlu, 1967: 381).
20. Lebib Karan (1887-1964), Türkçe şiirleri de bulunan hekim şairin şiirlerinin çoğu Tatarların dillerini kaybetmemesi için Tatarcadır. Rusça, Almanca, Fransızca, Tatarca ve Arapça bilmektedir. (Kurdoğlu, 1967: 384).
21. Osman Şevki Uludağ (1889-1964), Osmanlı tababet tarihi ve antropoloji üzerine Türkiye'de ilk eserleri yazan hekim şairdir. Müziğe de meraklı olan yazarın bestelediği saz semai besteler ve şarkıları 120 kadardır ve bir kısmının güftesi kendisine aittir. Ayrıca *Hafıye Gözü ve Meslek İntihabı* adıyla oynanmış iki piyesi bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 394).
22. Reşid Süreyya Gürsoy (1889-1962), doktor, matematikçi, fizikçi, lisan mütehas-sısı, estetikçi, münekkit, nazariyatçı, hatip, şair ve ressam olarak bilinmektedir. Şiir-lerini *Edebiyat-ı Cedide* (1912), *Bir Tılsımın Nakışları* (1929) ve *Geceden Şarkılar* (1941) adlı şiir kitaplarında toplamıştır. İngilizce ve Almanca şiirleri de vardır. Şairin hikâyeler kaleme aldığı da bilinmektedir (Kurdoğlu, 1967: 399).
23. Şerefedin Özdemir (1889-1922), Türkçülük ve milliyetçilik akımının etkisiyle lirik bir şair olarak şiirlerinde aşkı ve millî duyguları dile getirmiştir. Biyografisi hakkın-daki bilgiler kardeşi şair Ahmet Kutsi Tecer'den alınmıştır (Kurdoğlu, 1967: 405).
24. Ziya Kaya (1891-1953), İctihad, Varlık ve Türk *Dili* dergilerinde neşrettiği şiirleriyle Türk nazmına yenilik vermeye çalışmış bir hekim şairdir (Kurdoğlu, 1967: 412).
25. Memduh Cevdet Otoman (1895-1965?), tıp fakültesine gitmeden önce Türkçe öğret-menliği yapmış şair hekimdir. “Bilmem bu gönülle ben nasıl yaşayacağım/ O daha genç yaşında, benimse geçti çağım/ Ayrılmak mümkün olsa bırakıp kaçacağım/ Fakat yazık ki artık elinde oyuncağım” mısralarının yer aldığı “Gönlüm” adlı şiiri bestelenmiş ve bu şiir çok söylenen bir şarkı olmuştur (Kurdoğlu, 1967:420).
26. Fahri Celâl Gökтуlga (1895-1975), Hikâyeci, fıkra yazarı ve eleştirmen hekim Mehmet Fahri Celâl, çalışmalarında F. Celâlettin, F. Celâl, Fahri Celâlettin gibi adları kullanmış-tır. Muhtelif konularda yazdığı hikâyeleri yanında uzun yıllar çeşitli gazetelerde köşe yazıları yazmıştır. Fahri Celâl'in adet olarak çoğu yayınlanan kitaplarında yer bulmuş,

- bir kısmı ise dergi ve gazete sayfalarında kalmış toplam 88 hikâyesi vardır. Bu hikâyeler, yayımlanmış kitaplarındaki hikâyelerle birlikte *Kedinin Kerameti* adıyla (2017) Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkmıştır. Hikaye kitapları: *Talâk-ı Selase* (1923), *Kına Gecesi* (1923), *Çanakkale'deki Keloğlan* (1939), *Eldebir Mustafendi* (1943), *Avur-Zavur Kahvesi* (1948), *Salgın* (1953), *Rüzgâr* (1955), *Bütün Hikâyeler* (1973), (TEİS, 2022).
27. Hürrem Tüner (1898-1957), *Dalgalar ve Gölgeler* adlı iki şiir kitabı neşretmiş şair hekimdir (Kurdoğlu, 1967: 426).
 28. Süheyl Ünver (1898- 1986), ordinaryüslüğe seçilmiş, yetenekleri birden fazla olan yazar, şair, hekimdir. Doktorluğunun yanında Güzel Sanatlar Akademisinde minyatür hocalığı yapmıştır. Tezhip ve minyatür sanatını da bilen Ünver, birçok nişan ve madalya almıştır. Basılmamış bir divanı vardır. Süheyl Ünver, Yahya Kemal'le yaptığı her sohbeti kaydetmiştir. *Yahya Kemal'in Dünyası* adlı kitabı bu sohbetlerden oluşmaktadır. Türk tarihinden İstanbul'a, kâinat ve Allah telakkisinden din ve tasavvufa, Türklükten Türk milliyetçiliğine kadar muhtelif bahisler bu sohbetlerin ana başlıklarıdır (Kurdoğlu, 1967: 428).
 29. Hulki Amil Keymen (1889-1968), Mevlana Celaleddin'in torunlarından Amil Çelebi'nin oğludur. Çeşitli gazete ve dergilerde şiirlerini neşretmiş başka yazarlarla birlikte Şihab isimli edebî ve felsefî bir dergi çıkarmıştır. *Efsaneler* adlı üç perdelik piyesi bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 436).
 30. Halid Üzel (1900- Ö?), ressam, şair hekimdir. Şiirleri *Hayattan Sesler ve Görüşlerim* adlı kitapta toplanmış ve bir kısmı bestelenmiştir (Kurdoğlu, 1967: 439).
 31. Hasan Hüsnü Gürel (1900-1962), ressam, şair hekimdir. Şiirlerinin bir kısmı mahalli gazete ve dergilerde yayımlanmıştır (Kurdoğlu, 1967: 444).
 32. Hikmet Kıvılcımlı (1902-1971), Marx, Engels ve Lenin'in eserlerinden birçok çeviriler yapmış ve yayımlamış, *Das Kapital'in* bir bölümünü çevirmiştir. Hem romanları hem şiirleri bulunmaktadır. Yazar, şair ve hekimdir (Kurdoğlu, 1967: 447).
 33. Ali Rıdvan Unar (1903-1985), Millî Mücadele ile ilgili şiirler yazmış bir hekimdir. *Sarı Yapraklar* adında bir romanı 1921'de neşredilmiştir. *Mektep Şiirleri* (1954) *Tebliğler Dergisi* ile okullarda okutulması uygun görülmüştür (Kurdoğlu, 1967: 449).
 34. Süreyya Endik (1905-1965), şiire merakı çocuk yaşlarda başlamış olup şiirlerini Çınaraltı mecmuasında neşretmiştir. 'Vur Dizini' başlıklı şiiri *Kahramanlık Şiirleri* antolojisinde yer almaktadır (Kurdoğlu, 1967: 454).
 35. Asım Neşet Sözmén (1907-Ö?), karikatürist, hicivci bir şair hekimdir. Şiirlerinin bir kısmını *Hicivler Arasından Yassıada'ya Kadar Panorama* adlı kitapta toplamıştır (Kurdoğlu, 1967: 457).
 36. Rahmi Duman (1908-1985), çoğu bestelenen şiirlerinin bir bölümünü *Can Veren Sultan* adlı kitabında toplamıştır (Kurdoğlu, 1967: 461).
 37. Namık Gedik (1911-1960), şiir ve hikâyelerinde Namık Kâşif adını kullanmıştır. Şiir ve hikâyelerinin bazıları 1932-33 senelerinde *Servet-i Fünûn Mecmuası*'nda neşredilmiştir (Kurdoğlu, 1967: 469).

38. Bedri Noyan (1912-1997), Bektaşilik üzerine çalışmaları ve şiirleri vardır. *Pınar Yolu*, *Enel-Aşk* şiir kitaplarındandır (Kurdoğlu, 1967: 482).
39. Safa Karatay (1912-2008), henüz lise yıllarında şiir yazmaya başlayan tabip-şairin 1934 yılında yayımlanan *Delikanlıyım Ben* ve 1936 yılında yayımlanan *Umutlanma* adlı iki şiir kitabı vardır. (Kurdoğlu, 1967: 488).
40. Fethi Tevetoğlu (1916-1989), Türkçülük ve Turancılıkla ilgili şiirleri ve yazıları vardır. *Yarın Turan Benimdir* ve *Bir Bayrak Altında* şiir kitaplarıdır. (Kurdoğlu, 1967: 500).
41. Turan Gönen (1916), şiirlerini *Boşluk*, *Zaman Aktarıyor* ve *Bitmeyen Beraberlik* adlı kitaplarda toplamış şair hekimdir. (Kurdoğlu, 1967: 507).
42. Abdullah Ertem (1916-2001), şiirlerinde Abdi mahlasını kullanmıştır. Babası da diş hekim ve şair olan Ertem'in şiirlerinin bir kısmı *Ülkü* ve *Darende Şairleri Antolojisi*'nde yayımlanmıştır (Kurdoğlu, 1967: 509).
43. Ceyhun Atuf Kansu (1919-1978), hekimliği de şairlik kadar seven bu sanatkâr tabip “İkisi de insan için değil mi? İkisi de bu kutsal şifanın uğruna çırpınmazlar mı?” ifadesini kullanmıştır. *Ülkü*, *Varlık*, *Gençlik* gibi dergilerde hikâye ve şiirlerini yayımladı. *Bir Çocuk Bahçesinde* (1941), *Bağbozumu Sofrası* (1944), *Çocuklar Gemisi* (1946), *Yanık Hava* (1951), *Haziran Defteri* (1955), *Yurdumdan Şiirler* (1960), *Bağımsızlık Gülü* (1965), *Sakarya Meydan Savaşı* (1970), *Buğday*, *Kadın*, *Gül* ve *Gökyüzü* (1970) şiir kitaplarıdır.

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Bütün çiçeklerini getirin buraya,
Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,
Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
Bütün köy çocuklarını getirin buraya,
Son bir ders vereceğim onlara,
Son şarkımı söyleyeceğim,
Getirin, getirin... ve sonra öleceğim.

mısraları ile özdeşleşmiştir. *Sihirli Değnek* (1941) adlı tiyatro oyunu, *Köy Öğretmenine Mektuplar* (1964), *Tonguç'un Kitapları* (1964), *Cumhuriyet Ağacı* (1972) adlı denemeleri, *Sevgi Elması* (1972) adlı hikâye kitabı gibi eserleri de mevcuttur (Kurdoğlu, 1967: 516; TEİS, 2022).

44. Faik Üstün (1922-1973), şiirleri çeşitli dergi ve antolojilerde neşredilmiştir (Kurdoğlu, 1967: 523).
45. Orhan Asena (1922-2001), oyun yazarı ve şair hekim. 1950 sonrası Türk tiyatrosunun en önemli yazarlarından kabul edilmektedir. 1998 yılında Kültür Bakanlığı tarafından ‘Devlet Sanatçısı’ unvanına lâıyk görülmüştür. Oyunları: *Korku* (1956), *Tanrılar ve İnsanlar* (1959), *Hürrem Sultan* (1960), *Kocaoğlan* (1962), *Yalan* (1962), *Kapılar*

- (1963), *Tohum ve Toprak* (1964), *Gecenin Sonu* (1964), *Fadik Kız* (1968), *Simavnalı Şeyh Bedreddin* (1969), *Atçalı Kel Mehmet* (1970), *16 Mart 1920* (1974), *Şili’de Av* (1975), *Ölü Kentin Nabzı* (1978), *Ali* (1979, Çocuk oyunu), *Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe* (1983), *Bir Başkana Ağıt: Yıldız Yargılanması, İlk Yıllar–Roksolan, Sığıntı, Toroslardan Öteye, Seyitbaşı Konağı, Ölümü Yaşamak* (1982). Şiir kitapları: *Masal* (1941), *Kıtkanaat* (1957), *Kurtuluş Savaşı Destanı* (1995), (TEİS, 2022; B, 2022).
46. Muvaffak Akman (1923-2012), 1950’li yıllarda kaleme aldığı iki polisiye romanı bulunmaktadır. Akman’ın şairlik yönü de bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 532).
47. Suat Mesut Özbudak (1924-1981), düz yazı ve şiirleri gazeteler ve fikir sanat dergilerinde yayımlanmıştır (Kurdoğlu, 1967: 535).
48. Cahit Öney (1924-2020), besteci, şair hekimdir. Eserleri hakkında bilgileri kendi hazırladığı internet sayfasında “<https://cahitoney.com/>” paylaşmıştır (Kurdoğlu, 1967: 540).
49. Sedat Pınar (1926-2004), üniversite öğrenimi yıllarında okul giderlerini *Haber, Gece Postası* ve *Akşam* gazetelerinde (*Korsika Faciası, İhtiras Heykeli, Korsanın Aşkı* vd.) romanlarını tefrika ederek karşılamıştır. *Babaya Mektup, Anadolu Destanı, İçimizdeki Şeytan, Ayna* şiir kitaplarıdır (Kurdoğlu, 1967: 546).
50. Mehmet Cemil Uğurlu (1926), hekim şair. *Benden Kalanlar* (2001) adlı bir şiir kitabı bulunmaktadır. Kavas ve Şahinoğlu’nun 2013’te hazırladığı *Hekim ve Sanatçı olarak Dr. M. Cemil Uğurlu ve Doğa, Bilim ve Tıp üzerine Düşünceler* adlı kitapta Uğurlu’nun şiirlerinden örnekler yer almaktadır (Kavas ve Şahinoğlu, 2013).
51. Mustafa Şerif Onaran (1927-2013), şair ve yazar hekim. İlk şiirleri, İstanbul dergisinde çıktı (1944-46). Sonraki yıllarda şiir ve denemeleri, yönetimine katıldığı *Fikirler* (1946-48) ile *Varlık, Yücel, Ülkü, Yaratus, Büyük Doğu, Türk Dili, Kovan, Kitaplık, Çağdaş Türk Dili, Papirüs, Hece, Hürriyet Gösteri* gibi dergilerde yayımladı. Şiirleri: *Unutulmuş Şiirler* (1985). Oyun: *Ben Bir İnsan* (Rüştü Asyalı ile, oyn. 2003, bas. 2004). Biyografi: *A’dan Z’ye Cahit Külebi* (2004). Derleme: *Cahit Külebi’ye Saygı* (1998-A. Budak, A. Cengizkan ile), *Sapanca Şiir Akşamları* (2003), (TEİS, 2022; B, 2022).
52. Celaleddin Algan (1928-2005), Ruanda, Senegal, Kongo, Malezya ve Madagaskar’da hekimlik yapmış ve Afrika’da yirmi iki yılını tamamlamış “müthiş Türk” olarak adı anılmış bir hekimdir. Şiire aruz ve hece vezniyle başlamış, serbest nazımda karar kılmıştır (Kurdoğlu, 1967: 553).
53. Erdoğan Tanaltay (1928-2014), şiirlerinin yanında yazıları *Vatan, Milliyet, Kaynak, Beş Sanat, İstanbul, Mavi, Özsu Edebiyat, Tıp ve Eğitim, Sanat Çevresi, Şiir Ülkesi, Size, Ana* gibi çeşitli dergilerde yayımlanmıştır. Sinema konusu üzerine de tercüme yapmıştır (Kurdoğlu, 1967: 558).
54. İlhan Demirarslan (1928-1980), şair hekimin *İncir Ağacı* (1952), *Eller Ekmeğe Doğru* (1958), *Acının Uçları* (1999) adlı üç şiir kitabı vardır (Kurdoğlu, 1967: 562).

55. Halil İbrahim Bahar (1928-2010), şair hekim. Halil İbrahim Bahar'ın ilk şiirleri *Beş Sanat* (1950-52) dergisinde yayımlandı. Bunları, daha sonra şu dergilerde basılan şiirleri izledi: *Doğu-Batı, Esi, Yelken, Evrim, Yeni İnsan, Ataç, Dönem, Soyut, Sanat Olayı, Papirüs, Somut, Gösteri, Yazko Edebiyat, Karşı, Düşün, Varlık, Edebiyat ve Eleştiri, Adam Sanat, Kıyı, Şiir Oku, Mecaz, Kitap-lık, Üç Nokta*. Yaşarken hiç kitap yayımlamadı. Ardında, daktilo edilmiş, adlandırılmış ve ciltlenmiş çok sayıda kitap dosyası bıraktı. Kenan Yücel tarafından yayına hazırlanan seçilmiş şiirler kitabı “Çok İncelikler Vardı Dünyada” Ve yayınevi tarafından yayımlandı (2016), (B, 2022; <https://www.veyayinevi.com/halil-ibrahim-bahar>, 2022).
56. Dinçer Yeğenoğlu (1929), şiirleri *Bor Şairleri Antolojisi*'nde basılmıştır. *Anı Durakları* (Bir Doktorun Öyküsü) adlı kitabı 2021'de basılmıştır (Kurdoğlu, 1967: 565).
57. Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu (1929-2015), hiciv şiirlerinde Zümrüdüanka takma adını kullandı. Şiirlerinin yüzde doksanında aruz, yüzde on kadarında hece ölçüsünü kullandı. Milliyetçi, gelenekçi bir görüşe bağlı kalarak, millî kültürün derinliklerinden ses veren şiirlerini aruz ya da hece ölçüleriyle yazdı. Mevlâna Celâleddin Rûmî'den, kendi vezni ile manzum Mesnevi çevirisi vardır. *Sessiz Gürültü* şiir kitabı, *Mayın Tarlası* ve *Isırgan Çiçekleri* hiciv ve taşlamalarını içermektedir (Kurdoğlu, 1967: 569).
58. Vedat Fuad Belli (1931-2005), *Karanlık Ağaç ve Yusuf'un En Güzel Kuyusu* adlı iki destanı ile seçme şiirlerini topladığı *Aylı Karınca* adlı bir kitabı vardır (Kurdoğlu, 1967: 578).
59. Fahir Tüzün (1931), *Söyleyemediklerim, Anı, Son Yılların Getirdiği* adlı şiir kitapları bulunmaktadır (Kurdoğlu, 1967: 581).
60. Mustafa Yıldırım (1931-Ö?), şiirlerini *Hürriyet Türküleri* adlı bir kitapta yayımlamıştır (Kurdoğlu, 1967: 583).
61. Hüseyin Karakan (1932), asıl şöhretini antoloji (güldeste) düzenlemeye borçludur. Antolojileri birçok konudan beslenmiştir. Atatürk ile ilgili yazılan şiirleri derlediği ve çocuklar için de hazırladığı bir antolojisi bulunmaktadır. Eserleri: *Bir Aşk Hikâyesi* (şiir kitabı), *Hürriyetin Ortasında* (şiir kitabı), *Türk Edebiyatında Yeniler, Atatürk Şiirler Antolojisi, Başlangıcından Bugüne Dünya Şiiri, Şiirimizin Cumhuriyeti, Şiirimizin Cumhuriyeti II, Ey Türk Gençliği, Türkçe Hayyam, Dünya Şiiri Antolojisi Cilt I, Dünya Şiiri Antolojisi Cilt II, Dünya Şiiri Antolojisi Cilt III* (Kurdoğlu, 1967: 590).
62. Engin Geçtan (1932-2018), yazar ve psikiyatrist. Roman ve denemeleri ile tanınmıştır. Romanları: *Kırmızı Kitap* (1993), *Dersaadet'te Dans* (1995), *Bir Günlük Yerim Kaldı, İster misiniz?* (1997), *Kızarmış Palamutun Kokusu* (2001), *Tren* (2004), *Seyyar* (2005), *Kuru Su* (2008), *Mesela Saat Onda* (2012). Denemeleri: *Kimbilir?* (1998), *İnsan Olmak* (1999), *Hayat* (2002), *Rastgele Ben* (2014) (TEİS, 2022).
63. Yurdakul Yurdakul (1932-2022), adını şair Mehmed Emin Yurdakul koymuştur. Şiir ve edebiyata meraklı olan hekimin yazdığı şiirler müstakil bir kitap olarak bulunamamakla birlikte yazarlık yönünü ortaya koyduğu üç müstakil eseri tespit edilmiştir: *Atatürk'ten Hiç Yayınlanmamış Anılar, Atatürk'ü Mutlu Eden ve Üzen Anılar,*

- Atatürk'le Yaşanmış Hiç Bilinmeyen Anılar* adlı anı kitaplarıdır. Bu kitapları kaleme almasında Atatürk'ün yaveri Halil Nuri Yurdakul'un oğlu olmasının etkisi vardır (Kurdoğlu, 1967: 593).
64. Necmettin Çanga (1933), sade bir dille, gösterişsiz, içinden geldiği gibi yazan bir şairdir. *Üç Mavi*, *Tahteravalli*, *Biri Var*, *Seni Sevmek*, *Ağaçlar Ayakta* adlı şiir kitapları vardır (Kurdoğlu, 1967: 597).
65. Hasan Hüsrev Hatemi (1936), şair ve yazar hekim. Şair ve yazar Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'nin ikiz kardeşi. Yazı ve şiirlerinde "Hasan Hüsrev", "Ali Fikret" imzalarını da kullanmıştır. İkbâl Gazeli isimli ilk şiiri 1962'de İslâm dergisinde yer aldı. Diğer şiir ve denemelerini *Fikir ve Sanatta Hareket* (1966-79), *Türk Edebiyatı* (1985-89), *Cumhuriyet*, *Milliyet*, *Zaman*, *Mavera*, *Tarih ve Toplum* (1984-88), *Tercüman* (1989) gibi dergi ve gazetelerde yayımladı. Yozlaşmadan Uzlaşmak kitabıyla da Türkiye Yazarlar Birliği 1988 Deneme-Eleştiri Ödülünü kazandı. 1994'te Yılın Şairi seçildi. *Karakavak* isimli bir şiir kaseti yaptı. İlk şiir kitabı *Eski Kentte Bir Gece*'yi 1968 yılında yayımladı. Birçok şiir kitabı, denemesi, Mevlana ve Ömer Hayyam'dan çevirileri, anı kitapları bulunmaktadır (TEİS, 2022; B, 2022).
66. Gülseren Budayıcıoğlu (1947), yazar, psikiyatrist hekim. Yazarlık kariyerine 2004 yılında yazdığı *Madalyonun İçi, Bir Psikiyatrin Not Defterinden* kitabıyla başlamıştır. 2019-2021 yılları arasında TV8'de yayımlanan *Doğduğun Ev Kaderindir* dizisi ise yazarın *Camdaki Kız* adlı eserinden uyarlanmıştır. Bu dizilerin ilgi görmesinin ardından 2020 yılında *Madalyonun İçi, Bir Psikiyatrin Not Defterinden* kitabından iki farklı dizi; TV8'de *Kırmızı Oda* ve TRT 1'de *Masumlar Apartmanı* dizileri uyarlanarak yayımlanmaya başlamıştır. Budayıcıoğlu, hikâyelerinin dizi haline getirilmesi üzerine popüler olmuştur. *Kral Teo Kitabı* adında çocuklar için bir hikâye kitabı da bulunmaktadır (TEİS, 2022; B, 2022).
67. Çağatay Güler (1951), hekim yazar. Çok yönlü bir yazar olan Güler'in tıp kitaplarıyla birlikte 130 kitabı bulunmaktadır. Hikâye, fıkra ve bilmece kitaplarının yanı sıra sudoku ile ilgili birçok kitabı mevcuttur (<https://kidega.com/yazar/cagatay-guler-103463>, 2022).
68. Sadık Demirsoy (1953); hekim, yazar, şair ve ressam. *Kemaliye (Eğün) Manileri* (2001), *Kemaliye 'Kelimeleri, Deyimleri, Atasözleri, Duaları, Bedduaları'*, *Kemaliye'den Esintiler*, *Meşe Ağacı ile Çobanın Hikâyesi*, *Maziden Esintiler* adlı kitapları ve güfteleri bulunmaktadır. Demirsoy'un atasözlerini derleme çalışması da mevcuttur (Bilgiler, Sadık Demirsoy'la yapılan görüşmeden derlenmiştir).
69. Ercan Kesal (1959), senarist, oyuncu, yazar, şair hekim. İlk şiir ve yazıları tıp fakültesinde öğrenciyken yayımlanmıştır. Yeşilçam Ödülleri'nde *Üç Maymun* filmiyle kazınan 'en iyi senaryo ödülü'nü Nuri Bilge Ceylan ve Ebru Ceylan'la paylaşmıştır. Kesal, oyunculuk yönüyle de birçok ödüle layık görülmüştür. Senaryosunu yazdığı filmler: *Nasipse Adayız* (2018), *Anons* (2017), *Salıncak* (2013), *Bir Zamanlar Anadolu'da* (2011), *Üç Maymun* (2009). Romanları: *Nasipse Adayız* (2015), *Evvvel Zaman* (2014),

- Peri Gazozu* (2013). *Bozkırda Bir Gece Yarısı* (Hikâye). *Velhasıl* (deneme), *Cin Aynası* (deneme), *Aslında* (deneme), *Kendi Işığında Yanan Adam* (otobiyografi) (TEİS, 2022; B, 2022).
70. Erol Göka (1959), psikiyatrist hekim yazar. Türklerin toplumsal psikolojilerini inceleyen eserleriyle dikkat çekmiştir. Psikiyatri, felsefe ve sosyoloji birikimine dair deneyimlerini, *Hayata ve Aşka*, *Kadınlar*, *Erkekler Âşıklar ve Ölme* adlı kitaplarında dile getiren yazarın 40'ın üzerinde eseri bulunmaktadır (<http://www.erolgoka.net/biyografi>, 2022).
71. Süleyman Portakal (1961), şair hekim. S. Can Portakal ve Adil Osman imzalarını da kullandı. *Siz Gidin Barbarlarım Bana Bez Bebek de Yeter* (1987) adlı bir şiir kitabı vardır (TEİS, 2022).
72. Senai Demirci (1964), deneme, araştırma, öykü, şiir, günlük türlerindeki çalışmalarına imza atan Dr. Demirci, hekimliğinin ve yazarlığının yanı sıra birçok televizyon ve radyo programlarının yapımcılığı ile metin yazarlığını üstlenmiştir. İslam ve tasavvuf üzerine yazılarıyla ve programlarıyla tanınmaktadır. Günlük: *Hac Günlüğü-Sevgilinin Evine Doğru* (2003). Öykü: *Aşka Dair Öyküler* (2013), *Üç Yusuf Üç Rüya Üç Gömlek* (2018). Deneme: *Şöyle Garip Bencileyin* (2006), *Dar Kapıdan Geçmek* (2010), *Aşka Adanmış Öyküler* (2011), *Can Kırığı* (2013), *Kelimeler ve Kelebekler* (2020), *Küçük Sevdalar Koleksiyonu* (2021), Şiir: *Uyanışlar Uyanışı* (Münib Engin Noyan ile). Roman: *Öldüğüm Gün* (2015), (TEİS, 2022; Biyografi, 2022).
73. Hakan Savlı (1965), şair hekim. İlk şiiri *Milliyet Çocuk* dergisinde (1973) yayımlandı. İlk kitabı unutulmuş Çocukluk Eskizleri ile 1994'te Sabri Altınel, 1995'te Cemal Süreya şiir ödülleri almıştır. Şiir Kitapları: *Unutulmuş Çocukluk Eskizleri* (1995), *Köpükler* (1996), *Sanşo Panza'nın Ölümü* (1998), *Go Dersleri / Sonsuzluğa Yeni Başlayanlar İçin* (2000), *Yalnızca Müzik İçin* (2003), *Turunçu* (2009), *Gizli Şiirler* (2015), *Kırgın Karnaval* (2020), (TEİS, 2022).
74. Kemal Sayar (1966), şair ve yazar bir psikiyatrist. Ruha şifayı kitaplarıyla da sağlamaya gayret eden bir hekim. Şiirleri, kurucularından olduğu *Albatros*, *İkinci Yazıları*, *Kayıtlar ve Dergâh* dergilerinde yayımlanmıştır. Şiir kitapları: *Hızır ve Roza* (1992), *İki Güneş Arasında* (1995), *Ricat* (2003). Denemeleri: *Hüzün Hastalığı* (1995), *Olmak Cesareti* (1997), *Kendine İyi Bak* (2002), *Özgürlüğün Baş Dönmesi* (2002), *Beni Sessiz de Sevebilir misin* (2019), *Hayat Teselli Bulmaktır* (2020), *Biraz Yağmur Kimseyi İncitmez* (2022). İncelemeleri: *Sana Ruhtan Soru-yorlar* (editör, 1992), *Bir Bilim Olarak Psikiyatri* (1992), *Antipsikiyatri* (1992), *Sufi Psikolojisi* (2000), *Psikiyatri ve Kültür* (2000), *Sanal Aşk* (2016), *Merhamet Devrimi* (2019), *Kalbin Direnişi* (2019), *Bir Kalbi Kırılmaktan Koruyabilsem* (2021), *Melekleri Ürkütmek* (2022), *Ruh Hâli* (2022), *Özgürlüğün Baş Dönmesi* (2022). Öykü kitabı: *Otoyol Uykusu* (1997). Çeviri kitabı: *Yaşantının Politikası* (R.D. Laing'den, 1993), (<https://kemalsayar.com/kemalsayar-biyografi>, 2022; TEİS, 2022).

75. Mustafa Aldur (1967), şair hekim. Kitap koleksiyoncusu olan Aldur, nadir bulunan kitapları toplamaktadır. Aldur'un *POE(M)* (2020) adlı bir şiir kitabı bulunmaktadır (<https://www.aldur.net/akademik.html>, 2022)
76. Tarık İhsan Şahin (1972), yazar ve şair hekim. 1989 yılından bu yana çeşitli dergi ve gazetelerde denemeleri ve şiirleri yayımlanan Şahin'in edebî yazıları yayımlanmaya devam etmektedir. *Kırk* (2015) adlı bir şiir kitabı ve *Tunceli'den Aya* (2020) adlı bir hikâye kitabı bulunmaktadır (<https://drihsansahin.com/#work>, 2022).

Tıp fakültesi öğrencilerinin metaforik görüşleri

Çalışmanın bu bölümünde katılımcıların görüşleriyle ilgili bulgular yer almaktadır:

“Edebiyat _____ gibidir. Çünkü _____ ” ifadesini tamamlayan metaforların sonucuna göre oluşan tablo:

Tablo 1. Edebiyatla ilgili metaforlar

Metafor	f	%	Metafor	f	%
1. su	8	16	14. yapboz	1	2
2. hayat	7	14	15. mozaik	1	2
3. oksijen	4	8	16. altın	1	2
4. nefes	4	8	17. yolculuk	1	2
5. insan	2	4	18. film	1	2
6. millet	1	2	19. sandal	1	2
7. rüya	1	2	20. panzehir	1	2
8. güneş	1	2	21. ev	1	2
9. ayna	1	2	22. oyun sahası	1	2
10. gökkuşağı	1	2	23. reenkarnasyon	1	2
11. tatlı	1	2	24. yastık	1	2
12. okyanus	1	2	25. doğum sancısı	1	2
13. resim	1	2	26. ruhsal hastalık	1	2

50 katılımcıdan 26 farklı metafor elde edilmiştir. Bu metaforların 24'ü olumlu düşünceyi beslerken 2'si olumsuz düşünce içermektedir (ruhsal hastalık, doğum sancısı). Katılımcıların en çok ittifak ettikleri metaforlar “su ve hayat”tır. Suya olan ihtiyaç, insanın hayatta edebiyata duyduğu ihtiyaçla özdeşleştirilmiştir. Yine katılımcılar tarafından “edebiyat” hayatın ta kendisi olarak ifade edilmiştir. Katılımcıların metaforlarını kendi cümleleriyle ifadeleri ise şu şekildedir:

H2: “Edebiyat bir gökkuşağı gibidir. Çünkü nasıl ki bambaşka renkler bir araya gelerek bir bütünü yaratır ve insanlara huzur verirse birbirinden farklı her düşünce de kelimelere dönüşerek bir âhenk yaratır ve bu âhenkte mutluluğu buluruz.”

H4: “Edebiyat reenkarnasyon gibidir Çünkü birçok hayatı tadabilme imkanımız vardır.”

H9: “Edebiyat panzehir gibidir. Çünkü zamanın zehrine sadece o iyi geliyor.”

H10: “Edebiyat ayna gibidir, çünkü insanın ve insanlığın her hâlini yansıtır.”

H 14: “Edebiyat oksijen gibidir. Çünkü elzendir.”

H17: “Sandal, yavaş yavaş karadan uzaklaştırıp dinlendirir.”

H21: “Tatlı, karın doyurmaz ancak ruhu zenginleştirir.”

H26: “Edebiyat Urfa gibidir. Sıcak bir memleket adeta bir evdir.”

H 35: “Nefes gibidir, soludukça ihtiyacını fark edersin.”

H46: “Edebiyat doğum sancısı gibidir. Çünkü yaratmak ağrılı ve mutlu bir vaka.”

H50: “Ruhsal hastalık, insanın karşılanmamış duygularından köken alır.”

Katılımcılardan “Bence en iyi yazar _____” cümlesinin tamamlanmasının istendiği ikinci bölümde ise kimi katılımcılar yine metaforlara başvururken kimileri de sevdikleri yazar isimlerini yazmışlardır. Bu verilere göre:

Tablo 2. Yazar görüşleri

Yazar		f	%		Yazar	f	%
1	Agatha Christie	2	4	17.	Ahmet Hamdi Tanpınar	1	2
2	Alain Badiou	1	2	18.	Aleksandr Sergeyeviç Puşkin	1	2
3	Anton Çehov	1	2	19.	Ayn Rand	1	2
4	Ayşe Kulin	1	2	20.	Cengiz Aytmatov	1	2
5	Charles Dickens	1	2	21.	Dan Brown	1	2
6	Dostoyevski	5	10	22.	Engin Geçtan	1	2
7	Gabriel Garcia Marquez	3	6	23.	Güray Süngü	1	2
8	H.G. Wells	1	2	24.	Halikarnas Balıkcısı	1	2
9	Harlan Coben	1	2	25.	J.k Rowling	1	2
10	James Baldwin	1	2	26.	Jose Saramago	1	2
11	Necip Fazıl Kısakürek	1	2	27.	Nietzsche	1	2
12	Nizar Kabbani	1	2	28.	Oğuz Atay	1	2
13	Orhan Pamuk	1	2	29.	Rainer Maria Rilke	1	2
14	Reşat Nuri Güntekin	1	2	30.	Sabahattin Ali	2	4
15	Stewen Zweig	1	2	31.	Tolstoy	2	4
16	Ursula K. Le Guin	1	2	32.	Yaşar Kemal	4	8

Katılımcıların okudukları ve sevdikleri 32 farklı yazar, veriler arasında yer almaktadır. Sadece Dostoyevski, Yaşar Kemal, Gabriel Garcia Marquez, Sabahattin Ali, Tolstoy birden

fazla katılımcı tarafından yazılmıştır. Katılımcıların okudukları yazarların çoğu dünya edebiyatının farklı ülkelerine mensup yazarlardandır. 32 farklı yazardan 12’si Türk edebiyatının temsilcileri arasındandır. Bu yazarlardan ikisi (Anton Çehov, Engin Geçtan) asıl mesleği hekimlik olan yazarlardır.

En iyi yazar görüşlerini belirtirken katılımcıların ekledikleri görüşlerden bazılarına örnek olabilecek açıklamalar şu şekildedir:

H3: “Bence en iyi yazar yoktur. Çok iyi yazarlar vardır ve bunların hepsi de sadece iyidir. Kişioğluna bazı dönemlerinde daha iyi eşlik edebilen yazarlar o dönemin en iyi yazarlarıdır onun için. Yani söylemek istediğim şey bunun da bir kişiye göre bile zamanla değişkenlik gösterebilir olduğudur. Benim için en iyi yazarlardan bazıları ise Fyodor Dostoyevski ve Yaşar Kemal olmuştur.”

H8: “Basit şeyleri derin ifade edebilirler.”

H15: “Bence en iyi yazar kağıda kaleme değil insana dokunandır.”

H46: “Aşkı yazandır.”

H48 :”İyi bir okur da olmalıdır.”

H 50: “Az sözcükle çok şey anlatabilirler.”

Tablo 3. Şair görüşleri

Şair	f	%		Şair	f	%
1. Abu al-Tayeb al-Mutanabbi	1	2	15.	Ahmet Arif	1	2
2. Ahmet Hamdi Tanpınar	1	2	16.	Ataol Behramoğlu	1	2
3. Atilla İlhan	3	6	17.	Cahit Sıtkı Tarancı	2	4
4. Cahit Zarifoğlu	1	2	18.	Can Yücel	2	2
5. Cemal süreya	3	6	19.	Edgar Allan Poe	1	2
6. Edip Cansever	1	2	20.	Faruk Nafiz Çamlıbel	1	2
7. Fuzûlî	1	2	21.	İsmet Özel	1	2
8. Kul Nesimi	1	2	22.	Laozi	1	2
9. Louis Aragon	1	2	23.	Mihail Yuryeviç Lermontov	1	2
10. Nazım Hikmet	3	6	24.	Necip fazıl kısakürek	3	6
11. Neyzen Tevfik	1	2	25.	Orhan Veli Kanık	1	2
12. Özdemir Asaf	1	2	26.	Özdemir Asaf	3	6
13. Rıfat Ilgaz	1	2	27.	Samed Vurgun	1	2
14. Şükrü Erbaş	2	4	28.	Turgut Uyar	2	4

Katılımcıların görüşme formunda “en iyi şair” olarak 28 farklı ismi yazdıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların sadece 5 yabancı şair adını verdikleri diğer şairlerin Türk edebiyatının tanınmış isimleri olması dikkat çekmektedir. Yazar isimlerinden 20’si yabancı yazarlardan oluşmaktayken şairlerde bu sayı oldukça azalmıştır. Bu da katılımcıların şiirdeki duyguyu

kendi dillerinde yazılan şiirlerde hissettiklerine delil olabilecek nitelikte bir bulgudur. Bazı katılımcılar isim yazmak yerine görüşlerini ifade etmişlerdir:

H1 : “Şiir sevmem.”

H6: “Henüz yazmamıştır.”

H12: “Her okuyana farklı duygular hissettirebilir.”

H 25: “Bence en iyi şair satırları ile insanı duygularda yaşatandır.”

H 29: “Bence en iyi şair annedir.”

H31: “Aşkı söyleyendir.”

H 43: “En çok acı çekmiş olandır.”

Tartışma, sonuç ve öneriler

Çalışmada 76 edip hekim hakkında bilgi verilmiş, 50 tıp fakültesi öğrencisinin edebiyata metaforik bakışları ve onlar için şair/yazar kimdir, nedir sorusunun yanıtları irdelenmiştir. Bu verilere göre Tanzimat’tan günümüze asıl mesleği tıp olup şairlik ve yazarlık yapan birçok hekimin varlığına ulaşılmış bunların içinden eser vermiş olanlar çalışmada zikredilmiştir. Çalışmada yer almayan, tespit edemediğimiz hekimlerin de var olma ihtimali mevcuttur. Tespit edilenler içerisinde ailede mutlaka meşhur bir edibin varlığı bu nedenle hekimlerin de edebiyata merak saldığı veya edebiyata meraklı hekimlerin çocuklarından birinin edip olduğu görülmüştür. Hekim Mehmed Fuad Paşa’nın babası meşhur şair Keçecizade Mehmet İzzet’tir. Hekim Hayrullah Efendi’nin oğlu Abdülhak Hamid’dir. Hekim Mehmed Fahri Paşa’nın oğlu da meşhur şair Halid Fahri Ozansoy’dur. 1900 yılından önce doğan hekimlerin şairlik yönü, divan şiirine ve tasavvuf edebiyatına merakları ön plandayken “roman, hikaye, tiyatro” gibi edebî türlerin Batı’dan Osmanlıya intikali ile 1860 yılından sonra doğanların bu türlerde de eser verdiği tespit edilmiştir. Özellikle 1800-1940 arası doğumlu hekimlerin en az üç yabancı dil bildiği ve ediplik hekimlik yönlerinin yanında siyaset ve tarihle de iç içe oldukları görülmüştür. Şiirleri şarkıya dönüşen, bestecilik yönü olan musikişinas ve ressam edip-hekimlerin sayısı da çoktur. Günümüzde ise televizyon ve medyanın kitlelere ulaşma gücünü hekim-ediplerin de kullandıkları, televizyon, radyo veya farklı iletişim mecralarında programlara katıldıkları, kendi programlarını yaptıkları tespit edilmiştir. Gülseren Budayıcıoğlu, Ercan Kesal medya ile iç içe olan hekim-ediplerdir. Senai Demirci ve Kemal Sayar da birçok programda hekimlik ve ediplik yönleriyle insanlara yön göstermeye çalışmaktadır.

Tıp öğrencilerinin metaforik algıları ile daha önce yapılan çalışmalardaki edebiyata yönelik metaforik algılarla örtüşen bulgular görülmüştür. Çalışmada 26 farklı metafor tespit edilmiştir. “Su, hayat, güneş, oksijen, nefes” Pilav ve Üsten (2013); Mete ve Ayrancı’nın (2016) çalışmalarında da rastlanan metaforlardandır. Bu metaforlar, temel ihtiyaçları simgeleyen, insan için en somut ifadelerdir. İnsan için olmazsa olmazlardandır. Bu metaforlar edebiyatı, hayatın temel noktasında tutan tanımlamalardır. 50 katılımcının 24’ünün bu temel noktalara değinmesi azımsanamayacak bir rakamdır. Pilav ve Üsten’in (2013) edebiyatın insanla ve günlük hayatla olan ilişkisinin farkında oldukları sonucu da bu çalışmanın bulgularını desteklemektedir. Diğer metaforlar içerisinde daha önceki çalışmalarla örtüşmeyen “panzehir, doğum sancısı, ruhsal hastalık” ifadeleri hekim bakış açısını yansıtabilecek ifadelerdir.

Tıp öğrencilerinin ‘en iyi yazar’ görüşleri için yazdıkları yazarlar arasında asıl mesleği hekimlik olan iki yazarla birlikte (Anton Çahov, Engin Geçtan) 32 farklı yazar yer almaktadır. Bu yazarlardan 12’si Türk 20’si yabancı yazarlardır. Bu da tıp öğrencilerinin yabancı yazarlara daha çok itibar ettiğini göstermektedir. Yabancı yazarlardan Dostoyevski, Türk yazarlardan Yaşar Kemal tercih edilme yüzdesi bakımından diğer yazarlardan fazla çıkmıştır.

Hekim adaylarının ‘en iyi şair’ görüşlerini ifade ettikleri bölümde 28 farklı şair adı geçmektedir. Bu şairlerden 23’ü Türk, 5’i yabancıdır. Türk şairlerin, adaylar tarafından daha çok tercih edildikleri görülmüştür. Yazar tercihlerini daha çok yabancı yazarlar yönünde kullanan adayların, şair tercihleri Türkler yönünde olmuştur. Bu sonuca göre duyguların ifadesi olan şiirde ana dili tercihinin baskın olduğunu söylemek mümkündür. Şairlerden Necip Fazıl, Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Atilla İlhan aynı oranda yazılmıştır. Necip Fazıl hem şairler hem de yazarlar arasında anılmıştır. Fuzûlî ve Kul Nesimî gibi 16 ve 17. yüzyılın temsilcisi iki şairin adı da çalışmada yer almaktadır. Bu da divan şiiri ve halk şiirinin gençler tarafından tercih edildiğini göstermektedir.

Çalışmanın sonuçlarına göre öneriler:

- Farklı fakülte öğrencilerinin okudukları yazarlara bakılarak Türk yazarları tercih yüzdeleri ve en çok okunan yazarların tespiti yapılabilir.
- Farklı meslek gruplarının da edebiyatla ilgili metaforik algıları üzerine yapılacak çalışmalarla mesleklere bağlı algıda seçicilik ve ifadelendirme tespitleri yapılabilir.
- Meslek gruplarının okuma alışkanlıklarına göre şair ve yazar seçimlerindeki farklılıkların sebepleri üzerine çalışılabilir.
- Mesleği edebiyat öğretmenliği veya edebiyatla ilgili olmayanların edebiyatla ilgisi üzerine çalışmalar çeşitlendirilebileceği gibi asıl mesleği edebiyat öğretmenliği ve edebiyat fakültelerinde akademisyenlik olanların ediplik yönü üzerine çalışmalar yapılabilir.

Araştırma ve yayın etiği beyanı

Bu makale tamamıyla özgün bir araştırma olarak planlanmış, 08.04.2022 tarih ve E.333320 sayılı kararla Gazi Üniversitesi etik kurulundan onay alarak yürütülmüş ve sonuçları ile raporlandıktan sonra ilgili dergiye gönderilmiştir. Araştırma herhangi bir sempozyum, kongre vb. sunulmamış ya da başka bir dergiye değerlendirilmek üzere gönderilmemiştir.

Research and publication ethics statement

This is a research article, containing original data, it was carried out with the approval of Gazi University ethics committee with the decision dated 08.04.2022 and numbered E.333320 and it has not been previously published or submitted to any other outlet for publication. The authors followed ethical principles and rules during the research process. In the study, informed consent was obtained from the volunteer participants and the privacy of the participants was protected.

Yazarların makaleye katkı oranları

Bu makaledeki yazar % 100 düzeyinde çalışmanın hazırlanması, veri toplanması, sonuçların yorumlanması ve makalenin yazılması aşamalarına katkı sağlamıştır.

Contribution rates of authors to the article

The author in this article contributed to the 100% level of preparation of the study, data collection, interpretation of the results and writing of the article.

Destek beyanı

Bu çalışma herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

Support statement (optional)

This work was not supported by any institution or organization.

Kaynakça

- Aldur, M. (2022). Özgeçmiş. <https://www.aldur.net/akademik.html>, adresinden 13.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Arslan, C. (2019). Hekim yazarlar: Hayal ve hakikat'te histerik şiir ve şifalı roman. *Mediterranean Journal of Humanities mjh.akdeniz.edu.tr*, 9 (1), 27-35.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 35 (171).
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Çağatay Güler maddesi, <https://kidega.com/yazar/cagatay-guler-103463>, adresinden 15.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Çehov, A. (2005). *Doktor Çehov'dan öyküler* (M. Özgül. Çev.) Can.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 269-283.
- Göka, E. (2022). Özgeçmiş. <http://www.erolgoka.net/biyografi>, adresinden 15.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Giorgi, A. (1997). The theory, practice, and evaluation of the phenomenological method as a qualitative research procedure. *Journal of Phenomenological Psychology*, 28 (2), 235-260. <https://doi.org/10.1163/156916297X00103>.
- Karaca, S. (2020). Tıbbiyeden her şey çıkar; arada bir de doktor çıkar!. Akademik Akıl. <https://www.akademikakil.com/tibbiyeden-her-sey-cikar-arada-bir-de-doktor-cikar/saffetkaraca/adresinden> 15.07.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Kahya, H. (2018). Aday Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin “edebiyat öğretmeni” kavramına ilişkin algılarının metafor yoluyla analizi. *IBAD*, 3 (1), 104-117.
- Kavas, M. V. ve Şahinoğlu, S. (2013). *Hekim ve sanatçı olarak Dr. M. Cemil Uğurlu ve doğa, bilim ve tıp üzerine düşünceler*. Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kurdoğlu, V. B. (1967). Şair tabibler. Baha Matbaası.
- Mete, F., Ayrancı Bağcı B. (2016). Dil ve edebiyata ilişkin algıların metaforlar yoluyla incelenmesi. *Dede Korkut*, Aralık 2016/11: 53-64.
- Ortaç, Y. Z. (1960). Bir varmış bir yokmuş-Portreler. Akbaba.
- Pilav, S., Üstten A. (2013). Lise öğrencilerinin edebiyatla ilgili algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 8/8 Summer 2013, 1073-1085.

- Rose, P., Beeby, J. & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 21(6), 1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123>.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmenleri adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *türk eğitim bilimleri dergisi*, 2 (2), 131-155.
- Saban, A., Beyhan N. K., Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6 (2), 461-522.
- Sayar, K. (2022). Özgeçmiş. <https://kemalsayar.com/kemal-sayar-biyografi>, adresinden 16.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Şahin, T. İ. (2022). Özgeçmiş. <https://drihsansahin.com/#work>, adresinden 13.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Şerif el-Ânî M. (2017). Edebiyat ve tıp arasındaki güçlü bağlar (Bakır, A. ve Dündar A., Çev.) *Oğuz Türkmen Araştırmaları Dergisi* I, 1, 2017, Aralık, 267-327.
- Taylor, W. (1984). *Metaphors of education*. Heineman Educational Books Ltd.
- Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (2022). <http://teis.yesevi.edu.tr> adresinden 10.02.2022-17.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Uğurlu, M. C. (1991). Tıp ve şiir. *Ankara Tıp Mecmuası*, 44, 649-656.
- Yazarlar ve şairler (2022) <https://www.biyografya.com> adresinden 10.02.2022-17.03.2022 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yunusoğlu, K. M. (2003). *Budist Türk çevresi eserlerinde metafor* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bu eser Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. (This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License).